

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héti és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, okt. 18.

12% adóemelés.

A jövő évi költségvetését tárgyalta tegnap Nagyvárad városa. A közköltő emelése nem lehet kedves dolog senki előtt s ez meglátszott tegnap a törvényhatóság hangulatán.

A megélhetés napról-napra nehezebbé válik s a küzdelem a viszonyok rosszabbodásával csak jobban kiélesedik.

A tegnapi közgyűlés mutatott fel egy olyan momentumot, a mit ezelőtt nem hallottunk. Őszinte, igaz, de szomorú hangokat hallottunk a helyzetről s a jövő képét olyan színekkel festette *Hlatky* Endre, a mik már annál is inkább aggodalmat kelthetnek Nagyvárad város polgáiraiban, mert nem ellenzéki ember szájából kerültek a zöld asztalra.

Eltagadhatatlanul sokat haladtunk 10—15 év alatt, de egyben megnőtt az adósságunk. S itt a bökkenő!

Ha figyelmesen átvizsgáljuk a város jövő évi költségvetését, eltakarhatatlanul szemünkbe kell tűnni annak az óriási összegnek, a mivel most Nagyvárad városa meg van kölcsönözve czímen terhelve.

Egy futólagos áttekintés után rájövünk, hogy csupán kamat fejében sokkal nagyobb összeget fizetünk évenként, mint az összes közköltőnk s daczára szegénységünknek, ezeknek a kamatoknak a fizetése nélkül jól berendezhetnénk háztartásunkat, mert a város bevételei olyan összegre rugnak, hogy mintegy 90—100 ezer korona megtakarítást érhetnénk el évenként, anélkül, hogy egy fillér közköltőt kellene kivetni és behajtani.

Mesének is beillenék, pedig teljesen igaz.

És ha jövőre létesíteni akarjuk azokat a közintézményeket, a melyek egy része már keresztül ment a különféle hivatalos retortákon, még újabb és újabb közköltő emelés elől kitérnünk nem szabad s ez végre is elviselhetetlen teherre növekszik.

A jövő évre ugyanis már fel van véve városház építésére 300,000 korona, de ebből csak a jövő évre eső munkát fedezik, míg az épület teljes befejezése az 1902. évre van tervbe véve. Tehát az 1902. évben felemészti a városháza azt az összeget, a mi még a legutolsó milliós kölcsönből a jövő év végén rendelkezésre áll.

Ennek a kamata a jövő évben még tekintélyes összeget képvisel, de már az 1902. évben újabb közköltővel kell az elmaradt kamatjövendőt pótolni.

A városi középületek értékesítése sem nem új, sem nem rossz eszme. Csakhogy ennek hasznos és megfelelő keresztülvitele nagy szakértelmet, tapintatot kíván. Az alkalmas idő megválasztása által

ugyan tetemes összeget lehet a városi pénztárnak szerezni, míg egy meggondolatlan gyors eladás tetemes veszteséggel járhat.

A mostani költségvetés végre felverte a törvényhatóság lateiner tagjait is eddigi nemtörődömségéből, s talán a mostani tárgyalások során meglátja a tanács azt az utat, a mely okszerű gazdálkodási rendszerrel szerencsésebb mederbe tereli a város pénzügyeit.

A közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap délután kezdte tárgyalni a város jövő évi költségvetését.

A tárgyalás előreláthatólag több napot vesz igénybe.

*

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Beöthy László főispán elnökölt.

Jelen voltak:

Dr. Baróthy Ákos, Frankó Endre, Guttman József, dr. Grósz Albert, Hlatky Endre, dr. Hoványi Gyula, Kaczián Károly, Kékus Vidor, Miskolczy Barnabás, Serdült Bálint, Stark Gyula, Schöpflin Ágoston, Beczkay Lajos, ifj. Cser János, Czeglédy Jeremiás, Déry János, dr. Grósz Menyhért, dr. Hoványi Géza, Mészáros József, Mihálovics János, Milibák József, id. Nagy Lajos, dr. Sarkadi Lajos, Schütz Albert, Vueskics Gyula, Weisz Károly, dr. Fridländer Sámuel, Gábel Jakab, dr. Moskovits József, Schwartz Antal, Szmekta György, Serényi Gusztáv, Balogh Döme, Bottó Ferencz, Deutsch K. Ignác, Deutsch Simon, dr. Dóri Ferencz, Farkas Izidor, Heringh Sándor, Hillinger Lipót, Huzella Gyula, Janky József, Kugler Albert, dr. Kuliák Ágoston, Léway Zsigmond, Mandel Adolf, Mihály Adolf, dr. Munk Béla, Müller Salamon, Némethy Károly, Ováry Sándor, Rádl Ödön, Rendes Vilmos, dr. Sonnenfeld Zsigmond, Steiner M. Albert, Szüts Sámuel, ifj. Ullmann Izidor, Weiszlovits Adolf, dr. Bulyovszky József, Istvánffy István, Szüts Dezső, Lukács Ödön, ifj. Rimler Károly, Komlóssy József, Bordé Ferencz, Darvassy Lajos, Düs László, Tóth Márton, Starill János, Jablonszky Emil, Ragány János, Nemes Jenő, Szántó Lajos, Szüts István.

A polgármester jelentése.

A polgármester jelentésének a közigazgatás múlt havi állapotára vonatkozó adatait már ismertettük. Felelmi a jelentés, hogy dr. *Schlauch* Lőrincz bíbornok és *Szunyogh* Péter Biharvármegye alispánja levélben mondtak köszönetet a színház megnyitása alkalmából tartott díszközgyűlésre hozzájuk intézett meghívásért.

Interpellációk.

A jelentés kapcsán megeregedtek az interpellációk.

Balogh Döme a vámszedésről beszélt. Kifogásolta, hogy a miniszter tilalma daczára a helypénzt még mindig a sorompóknál szedik s új vámczédulákat csináltak a vámkézelési bizottság és a tanács tudta nélkül.

Czeglédy Jeremiás a közbiztonsági hűtőkamráinak átalakítását sürgeti. A bizottság már volt kint megtekinteni a hiányokat, de a szűkebb bizottság azóta nem tett semmit. Kéri a polgármestert, hogy a szűkebb bizottságot mielőbb hívja össze a vágóhid kijavítása tárgyában.

A második interpellációja azért volt, hogy a piaczkon a hentesektől is szednek magas helypénzt. — Harmadsorban pedig azért interpellálta a polgármestert, mert a Szigligeti-színház zárkó letétele alkalmából több törvényhatósági bizottsági taggal bement a színház belsét megtekinteni s onnét öket egyik bizottsági tag kiutasította. Ezért kéri a polgármestert, hogy szolgáltasson nekik elégtételt.

Dr. *Kurländer* Ede kifogásolja, hogy a költségvetést ilyenkor tűzik ki tárgyalásra, mikor sok más ügy is szőnyegen van. A színház megszavazásakor ígéretet tettek, hogy a színház építése által nem emelkedik a közköltő. Most kéri a polgármestert, hogy a tervezett 12% emelésből mennyi esik a színház költségeire.

A válaszok.

Dr. *Bulyovszky* József válaszolt az interpellációkra. Balogh Dömének kijelentette, hogy arról nincs tudomása, miszerint a sorompóknál kényszeritenének valakit a helypénz fizetésére. Csak meg van engedve, hogy aki óhajja, ott is fizetheti a helypénzt. A vámczédulákra nézve az intézkedéseket, az ő tudta nélkül, távollétében tették. *Czeglédy* Jeremiásnak azt válaszolta, hogy tudja, miként a vágóhídi hűtő kamara nem teljesen megfelelő, s azon segítve is lesz, de nagy összegről van szó, s a mai pénzügyi helyzetünk késlelteti az ügyet. A színházról egy bizottsági tag sem volt kizárva s az esetről nincs tudomása. — Dr. *Kurländer* Edének válaszolta, hogy a kérdés felvetése a költségvetés keretébe tartozik. Légből kapott az az állítás, hogy a közköltőt a színház építése miatt kell emelni. Különbben semmi ígéretet nem tett senkinek.

Bordé Ferencz szintén válaszolt a helypénzek és a vámkézelés tárgyában.

Balogh Döme nem veszi tudomásul a választ, mert szerinte nem az a kérdés, hogy mit mond a tanács, hanem az a fő, hogy mit mond a miniszter. Az új vámjegyek rosszasságát fejtegeti.

Dr. *Kurländer* Ede a választ nem veszi tudomásul, míg *Czeglédy* Jeremiás a neki adott választ tudomásul vette. Dr. *Hoványi* Géza *Czeglédy* Jeremiást felvilágosítja. Mivel a színelőadásra kellett a sárköletétel után azonnal készülni, az idő rövidsége miatt nem volt alkalom a színház megtekintésére. Ezt előre a körözüvényben is jelezték.

Az összes válaszokat s a polgármester jelentését tudomásul vették.

A villamos vasut építése.

A belügyminiszter leiratban értesítette a várost, hogy a nagyváradai gőzmozdonyu közúti vaspálya részvénytársasággal a meglévő vonalainak villamos üzemre leendő átalakítására kötött pótszerződést jóváhagyta.

A tanács a tudomásul vételt ajánlja s az ügyet további eljárás végett adják ki a tanácsnak.

Mihály Adolf indítványozta, miszerint határozza el a törvényhatóság, hogy a villamos társaság, ha ez évben nem fizeti meg a 252.000 koronát, újévtől kezdve 5 százalék kamatot fizet az összeg után.

Beöthy László főispán kijelenti, hogy utána járt a dolognak s mondhatja, hogy a kereskedelmi miniszteriumban melegen érdeklődnek a villamos vasut ügye iránt. A kereskedelmi miniszter elállott azoktól a kikötésektől, amelyek fennállottak a villamos vasutnak a z-velencei

M. Á. V. pályaházába leendő bevezetésére nézve. A miniszter felhívta a vállalkozókat, hogy a villamos vasut tervét és költségvetését e hó végéig adják be. Az államtitkár megígérte, hogy még ez évben megkapja a társulat az engedélyt az építkezésre.

Dr. Mihelyf Adolf indítványára köszönetet szavaztak a főispánnak buzgó érdeklődéséért.

A tanács jelentését elfogadták.

A választások.

Ezután a megüresedett I. esetleg II.-od osztályú számtisztai állások választására került a sor.

A kijelölt választmány, a főispán elnöklete alatt Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza, Miskolczy Barna választott, Némethy Károly, Kékus Vidor és Mihelyf Adolf kinevezett tagokból alakult meg.

Az I. osztályú számtisztai állásra kijelöltek:

Altnöder Vincze,

Csáky József,

Klemensz Péter,

Kopócsy Endre számtiszték és

Dicker Illés pénztári segéd tiszt.

A szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Hoványi Géza, tagjai Farkas Izidor és Stark Gyula voltak.

Altnöder Vincze, Klemensz Péter és Kopócsy Endre a szavazás előtt visszaléptek s így csak Csáky és Dicker között történt a választás.

Beadatott 92 szavazat s ebből kapott

Dicker Illés 55,

Csáky József 36 szavazatot s így Dicker Illés szavazattöbbséggel megválasztott. I. oszt. számtiszté.

Megbízta a tanácsot, hogy tanulmányozza azt a kérdést, vajon szükséges-e a megüresedett pénztári segéd tisztai állás betöltése s tegyen javaslatot a jövő havi közgyűlésre.

A második választás.

A meghirdetett iraki állás betöltése következett ezután.

Jelöltetett: Tóth Ferencz, Kanizsay Gyula, Akhandesz István, Hencz Lajos, Erdődi (Waldmann) Adolf, Lévy István, Pérczy Sándor, Erdélyi Bernát, összesen nyolczan.

Megválasztott Erdődi (Waldmann) Adolf.

*

A szükséghez képest a főispán Szántó Lajos közgyámot tb. főszámvevővé, Lovas Zsigmond mérnököt tb. főmérnökévé nevezte ki.

A jövő évi költségvetés.

A tárgysorozat 5. pontjára a jövő évi költségvetésre került a sor.

Felolvasatott a pénzügyi bizottság véleményes jelentése, a melyet annak idején, a több napos tárgyalás alkalmával ismertettünk. A jelentés 12 %-os közköltő emelést tart szükségesnek.

A Zana Ágoston által beadott felebbezését elutasítani véleményezi a tanács.

Az általános vita.

Dr. Friedländer Sámuel kritizálja a költségvetés összeállítását. Azt állítja, hogy minden közköltő emelés nélkül is évenként 3—5 %-al emelkedik az adó. Szukczessiv és agressiv szempontból fejtegeti a polgárság terhének emelkedését. Teljesen reális költségvetést kíván. Ha annak keretében nem tudunk boldogulni, akkor emeljék az adót. — Az adó behajtásánál 65 ember van elfoglalva. Ezt kidobott pénznek tartja. Pedig Nagyváradon a leggazdagabb emberek tartoznak legtöbb adóval. A város lakosságának növekedése a bevételeket is emeli. A mostani költségvetésben is a bevételek emelve vannak. A közeletvámnál látszólag volt visszaesés, de ez is emelkedett. A jövő évben a legrózsásabb reményekkel lehet a bevételek emelkedésébe belemenni. — Az adót legutolsó sorban emeljék. A költségvetést nem fogadják el, hanem indítványozza; adják vissza a tanácsnak, hogy javítsák ki akként, miszerint a bevételeket emeljék.

Beczkay Lajos kifogásolja a költségvetés összeállítását, a melyet nagyon nehezen lehet áttekinteni. A folytonos személyzet szaporítás ellen szól. A színházra költött összeget sokalja.

Hlatky: Megszavazta!

Beczkay Lajos: Megszavazta, mert megunta már a sok herceze-hurczát. — Rátér egyes költségvetési tételekre s ebből igyekszik kimutatni, hogy ráfér a városra a szorosabb gazdálkodás. Különben elfogadja általánosságban a költségvetést.

Szmetka György sajnálattal említi fel, hogy egy régebbi beadványát nem terjesztették be a törvényhatóság elé. — Nem fogadja el a költség-

vetést, hanem adják vissza a város főszámvevőjének, hogy kétféle százalék állapíttassék meg. A kövezett, világított szép utcákban magasabb s a szegény, elhagyatottabb utcákon kisebb százalék közköltő vettessék ki. (Éljenzés.)

Elnöklő főispán kijelenti, hogy lehetne igazságos, de a törvénnyel ellenkezik a Szmetka indítványa.

Farkas Izidor védi a pénzügyi bizottság véleményét s fejtegeti, hogy mily nagy erőfeszítéssel bírta 12 százalékra leszállítani a tervezett 17 százalék közköltő emelést. Kéri a polgármestert és tanácsot a legnagyobb takarékosagra. A közgyűlés se szavazzon meg mindent. Általánosságban elfogadja a budget-et.

Hlatky Endre alig hiszi, hogy van, a ki nem fogadja el általánosságban a költségvetést. A közköltő emelése elől ki nem térhet. A pénzügyi bizottság alaposan tárgyalta a bevételi tételeket is. Majd látják, hogy nem igen lehet leszállítást eszközölni. Csáfolja Beczkayt. A pénzügyi bizottság is csak úgy tudott elérni 32000 korona leszállítást, mert ez a bejelentő hivatal elejtése és a czirokgár részvényeinek átutalása a törzsvagyon-alapra. — A tisztviselői kar leszállítása sem lehet egyszerre, legfeljebb csak fokozatosan. Azt hiszi, kilátás sincs arra, hogy leszállításokat lehessen eszközölni.

Dr. Bulyovszky József szól a kérdéshez s egyben védekezik. A város közönsége szaporodott, de csak a szegénység, a vagyonosak száma nem szaporodott. Közgazdasági csapások is érték a várost: a malmok válsága; a filoxera pusztítás stb. Azt mutatja ki, hogy 1897 óta nem szaporították a tisztviselőket. Szmetkának azt válaszolja, hogy gondjuk lesz a külvárosok fejlesztésére: világítás és kövezésre; egyszerre azonban nem teljesíthetnek ily nagy dolgokat. — Áttér eddigi működésére. A városok hibájául a szeszjövedelem kellő ki nem használását veti fel. Ezt már elvesztettük, más módokról kell gondolni. Tudna tételeket törölni, (Halljuk) de ezt nem teszi, mert a haladás embere s visszafelé nem fog menni. — A jövedelmet kell fokozni; ilyen lesz az anyakönyvi díjak beszédese stb. s a városi gazdálkodásban is takarékoság. Helyesnek tartja a közköltő után a késedelmi kamatot. A szőlők felújítása

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Naplemente.

Irta: Lubinszky Anna.

Lejtősen lenyúló park lombfedte lugasában ült a halvány arcú Margit. Fejét az előtte folydogáló Maros felé fordította, honnan valóban tündéres kép tárult eléje. A nap mélyen állott a sötétkék égen, rózsáslila fénybe burkolva a látóhatárt; míg a folyó tükrében égő palástja lángba borulva vöröses színbe csillogtatta a víz színét s a körülötte elterülő kedves falut. Ott a hegyhasadék mellett sötét obeliszke emelkedett, egy fájó emlék, melyet illatozó virágok, mélyen lehajló szomorúfűz ölelt át.

Mindenütt béke, fenséges csend uralkodott. Minden nyugalmat, boldogságot hirdetett. S mégis Margit szemét könyek fátyolozták. Nem látta, hogy az ősz édes virága a crysanthin hófehéren, teljes pompájában, mily szeretetteljesen nézett fel hozzá s lágy, meleg hangon kérte, hogy ne hullassa könyeit. Hasztalan; bánatos tekintete odatapadt a közeli szikla mellett álló sötét márványra s tovább folyt azok. De hallani vélte mint a dallamos hang részvételt tovább beszélt.

— Látom mély bánatodat, megosztom keservedet. Négy éve már hiába keresem arcod rózsáit, szemeid tűzét, lelked lángját. Dalod el-

némult, kacajod megszűnt. Játszi kedved, csicsergő szavad hová tűnt?

Margit lehajította fejét s önkénytelenül hangzottak ajkairól a szavak:

— Egy ilyen ragyogó, boldogságot ígérő nap rabolta el. A fűszálak szerelmesen öleltek, a szellő csókot lopott fától, virágtól; épen mint most, kedvenczem épen így mosolygott és csábított, hogy gyönyörködjek benne, részesít utolsó üdvözlétébe. Vonzott magához s elindultam kedvencz helyemre a közeli hegyhasadékhoz, honnan egész fenséget láthattam. Titkos vágy meggyorsította lépteimet, hátha találkozom ő velem, ki egész szívemet betöltötte. Oly megelégedettnek még sohasem éreztem magamat, megszólalt belsőmben egy biztató hang:

— Remélj, a boldogság közel!

Hogyne, szerettük egymást, csak atyám hazatérését vártuk s akkor megtudja a világ édes titkunkat.

Elhatároztam, hogy a hasadék melletti bokorba vonulok, honnan az utat is beláthatam. Ott tovább merengtem. Mily képek vonultak el szemem előtt. Csupa fény, melegség! Láttam kis szobámat, mely beléptekor megtelt napsugárral, hallottam csengő érczes hangját, mint hizelegve szólt:

— Egyetlen kis feleségem!

De hirtelen vad nyerítés, száguldó lovas vágatása riasztott fel. Rémes gondolat villant át agyamon, hátha Béla lova az, hisz' említette,

hogy egy telivér csikót akar megülni, mely nagyon szilaj.

Az utra rohantam, hol a való irtózatoss képe tárult elém. Béla volt — lovát tovább fékezni nem tudta — ez mint Lucifer feketen, tűzkarikákat hányva vitte áldozatát, szerelmet a mélységbe. — — — Többet nem láttam. Erőm elhagyott, nagy sötétség szállt reám.

S ez a sötétség itt van, érzem lelkemen. Négy éve már, hogy ott ama hegyhasadékban megszűnt dobogni egy szív, megszakadt egy életfonal gyógyíthatatlan fájdalomt hagyva.

Akkor, akkor kinzó gyötrelmemben átkoztam lételemet, harcra szálltam a természettel, gyűlöltem mindent, különösen a csalfa napsugárt, melynek ragyogása nem szűnt meg, mikor végbement a szivrepesztő látvány. Most — most leborulva kérem Istent, adjon megnyugvást, erőt, hogy leéljem napjaimat. S mindannyiszor, ha egy keserű könnyet, melyet a nyomor vagy fájdalom fakaszt, letörölhetek, égi béke száll szívembe. Csak az ilyen ragyogó, boldogságot ígérő napon nem tudom legyőzni fájdalmamat, a sötétség lelkemre nehezedik, a keserv kitör. Édes szerelmem miért pihensz te ott ama sötét márványlap alatt? Miért kellett ennek így történni?

Leborult. A crysanthin testvéri szeretettel ölelte át, könnyeik egybefolytak.

is emelni fogja az adóalapot. Felemlíti a város ingatlanainak értékesítését. Az állam is módot nyújt a fogyasztási adók révén a városnak a fejlődésére. Igen fontosnak tartja, hogy a legtöbb állami funkciókat a városok viselik, nagy áldozattal. — Végül hangsúlyozza a közközműemelés szükségét, attól vissza nem léphetünk. Ha nem lesz rá szükség, nem költjük el. (Zaj! Ellenmondások.) A tervbe vett közközmű emelésből a csatornázást kivéve mindent megkapunk.

Gábel Jakab: kövezés is!

Dr. Buljovszky József: a kövezés nem. (Derűtlenség.) Azt később külön készítik el. (Zaj.) Aki ellenzi a közközmű emelést, az nem igazságos. (Zaj. Közbekiáltások. A közközmű nem is terhes, ha van vagyon és megtudja fizetni. (Derűtlenség Zaj.) Az a baj, hogy nem igen bírjuk. (Zaj.) A város fejlődése érdekében kéri a költségvetés elfogadását.

Hlatky Endre: kijelenti, hogy ösmeri a költségvetést, abból törölni nem tudna, sőt el kell készülni a következő években is további adóemelésre. Szenteljenek időt a költségvetés tanulmányozására. A multra nézve nem okoz senkit, mert abban az egész törvényhatóság is hibás. Indítványozza, hogy általánosságban fogadják el a költségvetést s a részleteket holnap tárgyalják. (Helyeslés.)

Gábel Jakeb szólásra áll fel. (Zaj. Holnap! Holnap! — Ma! — Holnap. Zaj.)

Gábel Jakab arról akarja meggyőzni a bizottsági tagokat, hogy a közközmű emelés kútforrása a színház. — Dicséri a polgármestert, jóakaró igyekezetéért. Pénzügyi politikát kell vinni, de a tanács erre nem gondolt, csak napról-napra él. (Zaj.) Később majd rámutat. (Közbe kiáltások. Holnap!) arra, hogy a közközmű emelése a legnagyobb igazságtalanság. Aki tud fizetni, attól a legszigorúbban hajtják be, akinek nincs miből fizetni, annál pedig igazságtalanság a késedelmi kamat. Kéri a polgármestert, hogy mutassa ki, hol lehet le szállítást eszközölni. Elfogadja a tanács előterjesztését általánosságban.

Ragány János kijelenti, hogy a költségvetés mikénti összeállítását a törvény írja elő. — A Friedländer által mondottakat czáfolja.

Az idő előre haladván, az általános vita folytatását ma, pénteken délutánra tüzték ki.

A szarvasi választás.

Szarvasról írják, hogy az ott Csáky Albin grófnak főrendiházi elnökké történt kinevezése alkalmából megüresedett képviselői mandátumra **Bolza Géza** grófot jelölte a szabadelvű választók mai értekezlete. A függetlenségi párt még nem állított jelöltet. A választás november 5-én lesz.

Mit tud a Bud. Tud.

Rendkívüli körülmények közt semmit.

Rendes körülmények közt még annyit sem; akkor t. i. mikor czáfol.

És ez gyakran megesisik. Ha valamelyik politikus elszólja magát, már akkor rendes szokása a Bud. Tud.-nak, hogy elő áll vele mit tud?

Czáfol és ismét czáfol köztudomásu tényeket.

Csakhogy ezt már jól tudjuk mi is és nem ül fel senki a kis czáfolgatónak.

Most is megtudta mindenki, csak a Bud. Tud. nem, hogy Szilágyi Dezső az ő régi jó barátjával, Szabó néppárti képviselővel és országos hírű vívóval politikai vívásokról is beszélgetett s szót ejtett róla, hogy Széll Kálmán nem hajlandó bizonyos kicsorbult, megrozsdásodott fringiókat mindenható bankókkal a választási harcokra jobb kondícióba hozni.

Hogy felszisszentek erre a fringiók tulajdonosai.

S íme, ma a Bud. Tud. már ennyit tud:

Szilágyi Dezső képviselő ur felhatalmazott bennünket annak kijelentésére, hogy az egész elbeszélés valótlan és hogy közte s a miniszterelnök közt e tárgyról beszélgetés sohasem folyt.

Mégis csak jó egy ilyen lap létezése. Mert ugyan melyik más újság tenné ezt közzé?

Csak a Bud. Tud., mely semmit sem tud.

Az új német birodalmi kancellár.

Hohenlohe birodalmi kancellár lemondása alig került nyilvánosságra, a kancellár-válság befejezéséhez is ért. Különből jelenti ugyanis egy táviratunk, hogy a »Kölnische Zeitung« külön kiadásban jelenti. »Homburg von der Höhe«-ről, hogy a német császár gróf **Bülöw** államminisztert birodalmi kancellárrá, porosz miniszterelnökké és a külügyek miniszterévé nevezte ki.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 18.

Ferczel Dezső elnöklésével a Ház ma rövid ülést tartott. Harmadszori olvasásban elfogadták a vigécz törvényjavaslatot. Ezután **Széll Kálmán** terjesztette elő jelentését az új országházzal.

Elnök jelentésével, hogy a székesfehérvári Vörösmarthy-kör a Ház tagjait az ünnepélyre meghívta, az ülés véget ért.

Az új országház építése.

Jelentés az állandó országház építésének előrehaladásáról az 1899. évben.

A képviselőház 1894. évi december hó 6-án hozott határozatával utasította a miniszterelnököt, hogy az országház építésének előrehaladásáról időről-időre tegyen jelentést.

Ezen kötelezettségemnek megfelelően, múlt évi november hó 27-én kelt jelentésem kapcsán az 1899. évben végzett munkálatokról a következőket van szerencsém jelenteni:

Az állandó országház építése körül az 1899. évben is élénk tevékenység fejtetett ki. A tulajdonképeni építő munkák csekély kivétellel már egészen elkészültek és a belső berendezési munkáknak egyrésze is már készen áll. Elkészültek továbbá az állandó országház fűtő és szellőztető berendezésének üzemben tartására szükséges kazán és gépház és az ezzel egy telken emelt három emeletes bérház, valamint a fűtő és szellőztető berendezéshez tartozó, az országház épületén kívül fekvő nagy csatornák és általában az ezen berendezéshez tartozó munkálatok nagyobb része. Vállalatba adattak az 1899. évben az állandó országház villamos világításához tartozó vezeték berendezésnek árammal való ellátása, az első emeleti helyiségek butorszükséglete, a villamos csengettyű, távbeszélő és egyéb villamos jelző berendezések, néhány mennyezet és oldalfestmény, valamint az állandó országház fűtő és szellőztető berendezéséhez tartozó, már fentebb említett gép- és kazánházzal és az ezzel kapcsolatos bérházzal összefüggő több munkanem.

Előkészítés és munka alatt voltak a tűzbiztonsági berendezéshez tartozó accumulatorok, a villamos órák, csillárok, liftek egyáltalában az összes még hátralevő munkák.

Az országház építési végrehajtó bizottság kiadott az 1899. évben

a) az 1898. évi hitelmaradványból, betudva a Nádor-utca szabályozására fordított összegből 591,110 frt 94 krt — 701,014 frt 58 krt.

Az 1898. évi 309.903,64 krajczárnyi hitelmaradványból ugyanis 200.000 frt a pénzügyminiszter ur által közvetlenül a Nádor-utca áthelyezésével járó kisajátítási költségek részben való fedezésére lett fordítva, minélfogva fenti maradványból az állandó országház céljaira csak 109.903 frt 64 kr. állott rendelkezésre.

b) az 1899. évi hitelből betudva a Nádor-utca szabályozására fordított összegből 322.000 frtot 1,689.456 frt 35 kr.

Összesen: 2,390.470 frt 93 kr.

Az 1899. évre az állandó országház építési költségeire engedélyezett:

1. Törvényhozásilag	850,000 frt — kr.
2. Póthitelképpen	750,000 frt — kr.
3. A m. kir. pénzügyminiszter ur által a Nádor-utca szabályozása címén utalványoztatott	322,000 frt — kr.

Összesen: 1,922,000 frt — kr.

Ebből kiadott a fönt kimutatott 1,689.456 frt 35 kr.

Rendelkezésre állott tehát még az 1899. évre engedélyezett hitelből 1899. évi december 31-én a bérletekből és egyebekből befolyt 1121 frtnyi összeg betudásával:

232.543 frt. 65 kr. +

1121 frt = 233.664 frt 65 kr.

Ami az állandó országház építési költségeire az 1899. évre a törvényhozás által engedélyezett 850.000 frton felül mutatkozó 750.000 forint tulkiadást illeti, erre nézve megjegyzem, hogy ezen összegnek póthitelképpen általam történt engedélyezését csak az építési munkálatoknak fokozottabb mérvben történt lebonyolítása tette szükségessé, de az igénybe veendő építési költség végösszegét ez természetesen nem emeli, minthogy általában remélhető, hogy az állandó országház építésére eredetileg praelimált összeg nem fog túlhaladni.

Ezuttal is megjegyzem, hogy ezen adatok a múlt évi állami zárszámadás megfelelő adataival nem egyeznek meg teljesen, mert az állandó országház zárszámadásai mindenkor az illető év végével záratnak le, holott az állami zárszámadásnál a pótkelzési negyedben történt utalványozások is figyelembe vétetnek.

Az összes tényleges kiadás 1884. évi november 1-től kezdve 1899. évi december 31-ig 13,994.332 frt 85 kr.

Az 1898. év végéig kimutatott 11,608.982 frt 90 krnyi összegből ugyanis 120 frt 98 kr. mint az 1899. évben megtérített összeg levonásba volt hozandó.

Fenti összegből esik:

1. Magára az országház építésére (beleértve a kazán és gépház, valamint a rakpart építését)	10,096.622 frt. 43 kr.
2. Nem szorosan vett építési költségekre	3,897.710 frt. 42 kr.

Összesen . 13,994.332 frt 85 kr.

Ami az országház némely részleteit illeti, bátor vagyok jelenteni, hogy ő Felsőháznak az állandó országház főlépcsőcsarnokában felállítandó márvány szoborcsoportjának elkészítésére vonatkozólag a Szécsi Antal és Mayer Ede szobrászművészek közt rendezett szűkebb körű pályázat folytán, a szobrász-művészeti bizottság

jubilánsért. 3. K. *Tóth* Kálmán üdvözlő beszéde a polgármesterhez, ki ezután Debreczen közönségének ajándékát nyújtotta át. 4. A polgármester válasza. A diszközgyűlés után Debreczen város tanácsa és tisztkara a városháza nagytermében gyűlt össze, a hol a jubiléus polgármestert a tisztkar nevében *Komlóssy* Arthur főjegyző, polgármesterhelyettes üdvözölte. Az üdvözlés után átnyújtotta a tisztkar díszes emlékjárandékát, egy remek kivitelű albumot, a mely Debreczen város teljes tisztkarának arcképe csoportozatát foglalja magában. A tisztkar után a napidijasok nevében *Vántsá* György üdvözölte a polgármestert s a napidijasok emlékjárandékát, egy ezüst koszorút nyújtott át a jubiléusnak. Debreczen város közönsége este fél hétkor lámpionos me menettel és szerenáddal tisztelte meg szeretett polgármesterét, amelyben Debreczen összes dalosai, testületei, felsőbb iskolai ifjúsága és egyesületei ezerkészségű lámpionnal vettek részt. A lámpionos menetre pontban hat órakor a főiskola udvarán történt a gyülekezés. A főiskola udvarára csupán a lámpionos menetben résztvevők bocsáttattak be. Minden testület ötös sorrendben állt fel. Az első kürtjelre a lámpionokban levő gyertyákat meggyújtották, míg pont fél hétkor a második kürtjel a menetet indulását jelezte. A menet a főiskola udvaráról indult ki a Fűvészkert-utcára s onnan a főtéren át a Kossuth-utczára. A menet első fele elhaladt a jubiléus háza előtt s akkor állt meg, midőn a középen levő dalegyesületek a jubiléus lakása elé értek. A megállás után következett: 1. A debreczeni dalegyesületek üdvözlő dala. 2. Dr. *Bartha* Béla akadémiai igazgató Debreczen közönsége nevében üdvözölte a jubiléusát. 3. A polgármester válasza. 4. A dalegyesületek hazafias dala. Ezután a menet végig menet Kossuth-utczán, a templomot megkerülve tért vissza s haladt el a jubiléus háza előtt, az erkélyvel szemben a zenekar megállt s mindaddig játszott, míg a menet a főtéren nem ért. Ott a menet csendben eloszlott. Este 8 órakor a jubiléus tiszteletere dísz-bankett volt a Bika-szálloda dísztermében, a melyen hölgyek is részt vettek. A banketten számos lelkes pohárköszöntő hangzott el. Különösen nagy tetszéssel fogadták *Simonffy* polgármesternek gyönyörű válaszát, melyben az egész ünneplésért köszönetét fejezte ki. A társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt a legvidámabb hangulatban. S ha Nagyvárad meggondolja, mennyi mindent hódított el eddig *Simonffy* Debreczen javára, a mit mi is megkaphattunk volna, hát akkor el kell ismernünk, hogy Debreczennek nagy oka volt ünnepelni. Hát nekünk mikor és kit kell majd ünnepelnünk?

* **A diákkisasszonyok inzulitusa.** Az egyetem bölcsészeti karán vagy száz nőhallgató van, akik rendszeren eljárnak az előadásokra. Mikor egy nőhallgató a tanterembe lép, a filozopterek óriási éljenzéssel, rivalgatással fogadták, ami az utóbbi időben valóságos botrányná fajult. Az üdvözlés éles füttyölések, harsány sikoltozások s pokoli dörömbölés vegyüléke lett, úgy, hogy a többi tanteremben nem tudták mire vélni ezt az ördögzsinatot. Végre a tanároknak is feltűnt a dolog s a csütörtökön lezajlott tomboló botrány után *Békési* Remig egyetemi professzor, aki véletlenül éppen a művelődés-történet tanára, nyíltan felszólította az ifjakat, hogy hagyjanak föl tüntetéseikkel s ne bántás a hölgyeket, akiknek végre is gyöngédebb lelkük s finomabb érzésű szívük van, mint a pantalós egyetemi polgároknak. Az ügy, mint hire jár, az egyetemi tanács elé került s hivatalosan is kihirdeték, hogy a nők ilyen inzulitálása illetlen és tiltott dolog, amellyel, hogy ismerte gyerekes és egyetemi hallgatókhoz ép, enséggel nem illő.

* **A magyar vasutakról.** A kormány múlt évi működéséről szóló s a most megjelent vasúti kötetben vasutakról is szó van s ennek nyomán egyet mást följegyezhetünk. Így mindjárt azt, hogy a birodalom vasúthálózatának hossza az elmúlt esztendő végén 16.926 kilométer volt. Ennek legnagyobb része az állam

tulajdona, vagy az államvasut kezelése alatt áll. A magán vasutak hossza csak 3.312 kilométer. Mindezek után azt is megtudjuk, hogy a magyar vasutak névleges értéke 2.609 millió koronára rug. A sineken 69.320 jármű futotta meg a maga útját 2.840 mozdonyval. Ezek a mozdonyok az év folyama alatt 1.307 vonalat vezettek. Hogy a tömérdek és minden irányban szaladó gyors, személy és vegyes vonatok tömérdek utast szállítottak, az kétségtelen. Azt azonban, hogy az utazók száma a 61 milliót meghaladta, csak most tudjuk meg. A teherárak súlya majdnem 40 millió tonna volt. Persze, hogy ilyen forgalom elérhető legyen, ahogyan igen sok hivatalnokra és munkásra van szükség. A magyarországi vasutak alkalmazottjainak száma különben 85.577 volt, tehát majdnem annyi, mint a hány lakosa Szegednek van. Az alkalmazottak között természetesen a munkás a legtöbb, mert ezeknek száma több mint 70 ezerre tehető. A nők a vasúti szolgálat terén elég tért hódítottak, a mit az bizonyít, hogy ott tavaly 7.494 nő talált foglalkozást. Nem érdektelen tudni, hogy a vasutak bevételének negyedrésze személyszállítástól ered, az egész évi bevétel pedig 260 millió korona körül járt. Ezzel szemben a vasutak kiadása 1899-ben összevéve 142 millió korona volt, a miből az tűnik ki, hogy a tiszta jövedelem elég csinos summára rug.

* **Milán király az orsz. képtárban.** *Milán* exkirály tegnap délelőtt *Zichy* Jenő gróf kíséretében látogatást tett a magy. tudományos akadémiában levő országos képtárban, a hol jelenleg a Dürer-képek is ki vannak állítva. A magas vendéget dr. *Térey* Gábor, a képtár igazgatója kalauzolta, miközben a király sokszor adott kifejezést elragadtatásának a sok szép mű s azok elrendezése fölött. A király kíséretében voltak rokonai közül a két Lahovary kisasszony és *Konstantinovic* ezredes, a király unokaöccse. *Milán* király csak az országos képtár termeit nézte végig, de a Dürer-kiállítást nem tekintette meg, mert *Zichy* Jenő gróf *Verbőczy*-utczai képgyűjteményének megtekintését határozta el. A király és kísérete két órai időzés után hagyta el az akadémia palotáját.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Benitzky* Sándor nagyvárad m. kir. vámgyakornokot a kassai m. kir. fővámhivatalhoz vámségédtszítte nevezte ki.

* **Erkel Sándor emlékezete.** *Erkel* Sándornak, a m. kir. Operaház főzeneigazgatójának lelkiüdvéért tegnap délelőtt 10 órakor gyászistentisztelet volt a Terézváros plebániájának templomában. A csöndes misét *Zeliger* Vilmos dr. káplán mondotta. A gyászistentiszteleten jelen volt az elhunytak özvegye, három fivére és a rokonságnak néhány tagja.

* **Kongresszus a vasárnapi munkaszünetről.** Párisban a kiállítás megnyitása óta, tudvalevőleg tömérdek kongresszus ült össze, melyekben a legkülönbözőbb vallási, politikai, társadalmi és gazdasági kérdések kerültek szőnyegre. Ezek között mindenek érdeklődését érdemli az a kongresszus, mely a vasárnapi munkaszünetről tanácskozott s melynek a híres *Béranger* szenátor volt az elnöke. A szónokok a kérdésnek különösen társadalmi fontosságát igyekeztek feltüntetni. *Hubert-Valleroux* a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényhozási intézkedésekről küldött be értekezést. Vannak országok, írja többek között, ahol a vasárnapi munkaszünet a szokásokból, erkölcsökből folyik, ott nem kell rá törvény: mást, Németországban, Magyarországon, Ausztriában, Svájcban, a skandináv államokban újabb keletű törvényhozási intézkedések kötelezővé teszik a vasárnapi munkaszünetet. Az állam nem lépi túl hatáskörét, ha a tizparancsolat rendelte vasárnapi munkaszünetet kötelezővé teszi, de az is szükséges, hogy a nép szokásai és gondolkodása ne szögüljenek ellen az ilyen törvénynek s hogy az állam a maga hatáskörében, a maga személyzetével szemben elüljárjon a jó példával. Az értekezést a kon-

gresszus nagy helyesléssel fogadta s valamennyien konstataáltak, hogy a vasárnapi munkaszünet a kereskedelem és az ipar minden ágában keresztülvihető, nem véve ki magát a zsunalisztikát sem. A kongresszuson *Meunier* evrauxi püspököt nagy óvációkban részesítették.

* **Esküvő.** *Bodonyi* Gábor csendőr őrmester Zilahon tegnapelőtt tartotta esküvőjét *Csuja* Viktória kisasszonnyal, özv. *Csuja* Mihályné kedves, szép leányával.

* **Egy rendőrbiztos fegyelmi ügye.** *Sarkadi* József nagyvárad rendőrbiztosát a fegyelmi választmány 100 frt. pénzbüntetésre ítélte, de a belügyminiszter ezen ítéletet akként változtatta meg, hogy *Sarkadi* Józsefet hivatalvesztésre ítélte. Ezen szigorú ítélet ellen kérvényt adott be *Sarkadi* József a miniszterhez, amelyben a fegyelmi vizsgálat újból leendő felvételét kéri. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága a kérelmet pártolólágg terjesztette fel a miniszterhez. Mint értesülünk, a kérelemnek meg van az eredménye, amennyiben a miniszter helyt adott a kérelemnek s így újból fogják tárgyalni a fegyelmi ügyet. Ezért az állás betöltésére nézve a polgármester nem tett a törvényhatóságnak előterjesztést.

* **Egy község furfangja.** Nem akarjuk a községet megnevezni, csak az esetet mondjuk el; nagyon tanulságos, szinte követésre méltó. Lehet, hogy a község restellné, ha megneveznők, mert nagyon ravasz a furfangja, igaz, hogy okosságra vall, de mégis csak — ravasz. Az érdekes községi kupaktanács addig sugott-bugott, míg elhatározta a község határában levő uradalmi korcsma épületet megvásárolja az uraságtól. Meg is tették a kezdeményező lépést, beadták alázatos instancziájukat az uradalomhoz s erre, meg amarra való tekintettel az iránt esedeztek, hogy ne sokat követeljenek a vételár fejében. Az uradalom megkötötte a községgel az adás-vételi szerződést s a mikor a vételár fedezésének meghatározására került a sor, a képviselő testület egyhangulag kimondta, hogy községi pótdadót vet ki. Könnyű volt ezt a határozatot meghozni, mert a községi adók kétharmadát az uradalom fizette. Mit volt mit tenni, a község törvényesen járt el; az uradalom a szerződés értelmében átadta az ingatlant a községnek s egyenes adójának arányában a vételár kétharmadával járult a saját tulajdonának kifizetéséhez.

* **Bánffy szerencsése.** *Bánffy* Dezső egyik birtokán gazdag aranybányát fedeztek föl. *Tordai* levelezők erről a meglepő újdonságról a következő részleteket írja le!

Körülbelül egy hónappal ezelőtt *Fehér* József kolozsvári építés-vállalkozó *Bánffy* Dezső báró engedelmével elment Göbemesterházára, *Bánffy* aranyostordamegyei birtokára, hogy mezkövek után kutasson. Kutatásai közben olyan közetre bukkant, melyben lencse- és borsónagyságu szabad aranyat talált; a közet maga is határozottan aranytartalmúnak látszott. *Fehér* értesítette báró *Bánffy*-t, a ki rögtön kiküldte *Halavács* országos geológust, hogy a tünetet tudományosan vizsgálja meg. *Halavács* tegnapelőtt érkezett haza és csodadolgokat mesél az ő göbemesterháza tapasztalatairól. *Halavács* megállapította, hogy sok szabad aranyon kívül minden métermázsza közetben 8—10 gramm arany van. Ez oly bőséges aranytartalom, minő az ország egyetlen bányájában sem található. És most mondja még valaki, hogy *Bánffy* Dezső nem szerencsés ember, még ha ő maga az ellenkezőt állítaná is.

* **Mattasich-Keglevich és Polónyi.** *Mattasich*—*Keglevich* főhadnagy a möllersdorfi katonai börtönből levelet irt *Polónyi* Gézához, s felkérte őt, hogy vállalja el gondnokságát. Ez történt másfél hét előtt. Az elcsukott főhadnagy *Polónyi* tanácsára a badeni törvényszékhez beadványt nyújtott be, a mely most felszólította *Polónyi*-t, hajlandó-e *Mattasich*-*Keglevich* gondnokságát elvállalni. *Polónyi* igenlőleg válaszolt. Ugy látszik, *Polónyi*-nak több okmány van bir-

tokában Mattasich ártatlanságának bizonyítására. Ezeket az okmányokat szükség esetén nyilvánosságra hozza. Az a hír, hogy a főhadnagy súlyos beteg — nem igaz. Éppenséggel semmi baja nincs.

* **Vegyes házasságok 1899-ben.** A gyermekek vallásáról szóló törvény szerint a különböző hitfelekezethez tartozó házastársak a házasság megkötése előtt közokmányba foglalják megállapodásukat, hogy születendő gyermekeiket minő vallásban kívánják neveltetni. Tavaly Magyarországon 16,269 vegyes házasságot kötöttek és 3315 esetben a házassulók szabályszerűen megegyeztek, hogy gyermekeiket csak egy vallásban nevelik. Ebből 1769 esetben az anya vallása volt irányadó. Ezekből a megállapodásokból legtöbb hivat nyert a római katolikus egyház, melyre nézve tehát ebben a tekintetben a vegyes házasságok előnyösek. A római katolikus egyház nyeresége 1312; a görög katolikusoké 12; a többi felekezet mind vesztett és pedig a görög-kéleliek 187, a luteránusok 495, az evangélikusok 20, a zsidók 53 esetben..

* **Vasuti kalauz.** Ilyen czimen jelent meg egy új menetrend-vállalat. Ezen új, félévenként megjelenő menetrendkönyv tartalmazza az összes Magyarországra vonatkozó vasuti és hajózási menetrend adatokat és alkalmas zsebfarmája, valamint olcsó ára közkedveltségét eleve is biztosítja. Mint közkezen forgó könyvet a »Vasuti Kalauz«-t hathatós eszköznek tartották kiadói közérdekű dolgok általánosabb ismertetésére és ez okból szolgáltatot, vélték tehetni a hazai balneologia ügyének, a midőn a magyar fürdőhelyek leírását a könyv-e, ugy magyar, mint német nyelven felvették. Ugyancsak közölni óhajtják a nevezetesebb városok leírását is és ezek sorozatát egyelőre Budapest, Székesfehérvár, továbbá Kassa, Debreczen, Pozsony és Szeged ismertetésével már meg is kezdték. Ugy a fürdőhely rovatot, mint a hazai városok ismertetését céltudatos és fokozatos bővítéssel kerek egészsze fogják fejleszteni. Mindezek folytán a könyvet melegen ajánlhatjuk az utazó közönség figyelmébe. Ára a lehető legalacsonyabbra 30 fillérré van szabva s kelendőségét már ez is bizonyítja.

Kinai háboru.

A háboru mai állásáról a következő **táv-irataink** szólnak:

A császári pecsét.

London, okt. 18. (Saját tud. távir.) A Dalziel-ügypökség jelenti, hogy mióta az udvar Singanfuba érkezett, ismét reakzionárius rendeletek jelennek meg, melyek bizonyítják, hogy a császári pecsét még mindig Tuan herczeg birtokában van. — A Laffan-ügypökség értesülése szerint Yunglu tábornok szintén követte az udvart Singanfuba.

Küldöttségek fogadása.

London, okt. 18. (Saját tud. távir.) A »Times« jelenti Livádiából, hogy a tibeti dalai láma küldöttség oda érkezett és a csár által fogadtatott. A lap megjegyzi, hogy Tibet függő viszonyban van Kinához és nincs joga a kínai kormány közvetítése nélkül követeket küldeni idegen államokhoz.

Hamis ediktum.

Washington, okt. 18. (Saját tud. távir.) Vutingfang kínai követ képtelenségnek mondja azt az állítást, hogy a zavargásokban részes főhivatalnokok megbüntetéséről szóló császári rendelet hamisítvány és azt mondja, hogy azt az embert, a ki hamis ediktumot merne kiadni,

könnyű volna kinyomozni. Az ilyen ember okvetlenül halállal lakolna. A külügyminiszterium nem titkolja, hogy az Egyesült-Államok ragaszkodni fognak ahhoz, hogy a hatalmasságok teljesíteni fogják azokat a garanciákat, a melyet a nyílt ajtó politikájának föntartására nézve annak idején adtak, akár anektálják Kinát, akár nem.

A béketárgyalások.

London, okt. 18. (Saját tud. távir.) Hir szerint az idevaló kínai követ tegnap este úgy nyilatkozott egy újságíró előtt, hogy a hatalmasságok visszaadták a kínaiaknak a cungli-jámen épületét tanácskozási helyül. A béketárgyalások állítólag most kezdődnek Pekingben. Mióta az udvar Szinganfuba ment, sokkal könnyebb vele érintkezni. Így ő is kapott az udvartól e hó 14-én kelt táviratot. A követ azt hiszi, hogy a béketárgyalások megkezdése kedvező hatást tesz majd a dél-kínai zavargásokra, mert az ottani lázadók az udvar gyengeségének jelét látták abban, hogy nem tudja a béketárgyalásokat megindítani.

IRODALOM.

A Lévai-féle Magyar Gazdák Zsebnaptára az 1901-ik évre, a melynek megjelenéséről már megemlékeztünk, most jelent meg és készen fekszik előttünk. A naptár kiválóan csinos külsejével már lekötö a figyelmet, beltartalma pedig teljesen olyan, a minőnek a szerkesztőség mondta. Nincs teletömve szakkezelvényekkel, a mik nem is zsebnaptárba valók és melyeket e gazdasági szakmunkában és folyóiratokban keres és talál meg az érdeklődő gazda, hanem csupa praktikus följegyzési rovatokból áll s így a Lévai-féle Magyar Gazdák Zsebnaptárát bátran mondhatói a gazdaközönség strazájának, első följegyzési könyvének. Zsebben könnyen hordható, a nélkül, hogy a zsebet lehuzná. Az előszóban arra kéri a szerkesztőség a gazdaközönségét, hogy a mi javítani valót talál benne használat közben, tudassa vele, hogy a következő évi folyamán figyelmbe vehető legyen. A Magyar Gazdák Zsebnaptára kiadója e kiadványnál tekintettel volt arra, hogy minden kelléke magyar eredetű legyen. Az Első magyar papiripar r. t. gyárából való a papír, a melyre nyomva lett, az Első magyar betűöntőde r. t.-től származnak a betűk, a melyekkel szedték és Kiss Valdemár budapesti könyvkötő készítette a kiválóan sikerült zöld vásznas, aranyozott fedelű bekötést hozzá. Az ára — 2 korona olyan olcsó, hogy minden gazdálkodó megszerezheti anyagi megerősítés nélkül. A naptárt Lévai Mór kiadóhivatala Ungvárt adta ki, a hol meg is rendelhető. A ki az árát utalványon előre beküldi, annak bérmentve szállítja a kiadóhivatal. Melegen ajánljuk a gazdaközönségnek ezen valóban sikerült zsebnaptár megszerzését.

Igazságszolgáltatás.

Elrablott örökség.

(Az esküdtzéki tárgyalás folytatása.)

Nagyvárad, okt. 18.

A folytatólagos főtárgyalást pontban d. e 9 órakor nyitotta meg az elnöklő bíró.

A kérdőpontok megállapítására Papp Aurél kir. ügyész megtette indítványát, mely után dr. Fleischer Lajos védő még egy pótkérdés feltételét kérte, mire visszavonult a bíróság határozathozatal végett. Hosszas tanácskozás után a következő kérdőpontokban állapodott meg a bíróság:

Gallovitsra és Marosira nézve.

Főkérdések:

- 1.) Bűnös-e a Margittán jan. 14-én elkövetett rablás büntetettében?
- 2.) Bűnös-e a Margittán jan. 39-án elkövetett rablás büntetettének kísérletében?

Kisegítő kérdések:

Zsarolás büntetettében bűnösök-e?

Zsarolás büntette kísérletében bűnösök-e?

Marosi Jánosnéra nézve:

vétkes-e orgazdaság büntetettében?

A kérdőpontok felolvasása után Papp kir. alügyész mondta el a vádbeszédét s kérte Gallovits és Marosi vádlottakat rablás és rablási kísérlet büntetettében, Marosiné pedig orgazdaság vétségében bűnösöknek kimondani és elítélni.

Gallovits védője, dr. Fleischer Lajos szép védőbeszédben kéri az esküdtbiróságot, hogy védenézet zsarolás vétségében mondja ki bűnösnek.

A védőbeszéd elhangzása után Milye Gyula elnök a kérdőpontokat megmagyarázta, mely után az esküdtek visszavonultak a verdit meghozatalára.

Az esküdtzék határozata, melyet Kunz Gusztáv elnök hirdetett ki, Gallovitsot rablás büntetettében és rablás büntetettének kísérletében, Marosit zsarolás büntetettében és rablás kísérletében büntetettében mondja ki bűnösnek, Marosiné pedig nem találja bűnösnek az orgazdaság büntetettében.

Az ügyész vád- és dr. Fleischer védőbeszéde után a törvényszék meghozta ítéletét, a mely szerint Gallovitsot 5 évi fegyházra és 8 évi hivatalvesztésre; politikai jogainak ugyanennyi időre való felfüggesztésére, Marosit 1 évi és 6 havi börtönre ítélte, Marosiné pedig a vád és következményei alól felmentette. Marosit a védelem kérésére ideiglenesen szabadlábra helyezték. Dr. Fleischer Lajos elsőrendű vádlott védője semmiségi panaszszal élt.

Királysértő katonaszökevény.

Abban az időben, mikor Bresci agyonlőtte Umberto olasz királyt, a kontingens összes államainak rendőrsége nagy hajtóvadászatot indított Bresci elvtársai az anarchisták ellen. Fiumében akkor történt, hogy egy nyilvános helyen támadt verekezés miatt az ottani rendőrség elfogott egy francia embert. Mikor az illetőt bekisérték a rendőrség fogházába, éketlen lármát csapott a fogház folyosóján.

— Ha a mai napon nem bocsátanak szabadon, két hónap múlva megölöm első Ferencz Józsefet, Ausztria császáriját! kiabálta a letartóztatott francia s eközben szavainak nagyobb nyomatékot akarván adni, jobb kezét a szívére tette.

Hiába csititgatták őrei, nem használt semmit. A mámoros fejü ember tovább lármázott:

Erzsébet királynét és Umberto király olasz emberek ölték meg, Ausztria császárijával majd egy francia fog végezni!

A francia fogoly ellen ezen kifejezései miatt királysértés vétsége czimén indult meg a vizsgálat.

Annyit értek el a vizsgálat során, hogy rájöttek a Sagnac egyes viselt dolgaira. Így megtudták, hogy francia katonaszökevény s hogy Magyarországon, Ujvidéken nevelésközdött egy izben, továbbá, hogy lopásért Triesztben büntetve volt. Arra vonatkozólag, hogy anarchista lenne, vajmi csekély bizonyíték merült csak fel.

A tárgyaláson Eördögh báró elnökölt. A vádat dr. Böhm alügyész képviselte, vádlottat dr. Katona Ernő ügyvéd védte. Mint tolmács dr. Somogyi Ede működött.

Sagnac József vádlott, alacsony termetű, csinos arcú fiatalember. Börtönre kísérletében jelent meg a bíróság előtt s az elnök kérdéseire francia nyelven válaszolva, előadta, hogy pergenzi születésű 29 éves, francia alattvaló.

— Igaz-e, hogy ön katonaszökevény?

— Igen. Kétizben szöktem meg a francia hadseregből. Egyszer Madagaskárból, másodsor pedig Tunisból. Innen egyenesen Egyiptomba mentem, de itt sem éreztem magamat biztonságban s átjöttem — félve az újabb elfogatástól — Európába.

— Mikor szerezte meg ön a Sagnac Gyula névre szóló okmányokat?

— Mikor Európába jöttem. Ekkor, hogy el ne fogjanak, bátyám nevére készített okmányokkal jártam be Olaszországot. Innen Londonba mentem, ahol két hónapig tartózkodtam. Majd Oroszországot jártam be.

— Használta-e ön azokat a kifejezéseket az osztrák császárra?

— Azokat semmi esetre sem. Azt megengedem, hogy mondtam valami olyasfélért, de ezeknek nem az volt az értelme Nekem sohasem volt szándékomban az osztrák császárt megölni.

A tanuvallomások és perbeszéd után a törvényszék a vádlottat királlysértésért és hamis okmányok használatáért összbüntetésül 4 havi fogságra ítélte. Ebből azonban 58 napot kitöltöttek vettek a vizsgálati fogsággal.

A közsenség és hatóság elleni kihágás vádjára a törvényszék a vádlottat felmentette. Az ügyésznek azt a kérelmét, hogy a vádlott a büntetés eltöltése után az ország területéről kiutasítsák, szintén elutasította, mert a kiutasítás csakis büntetésekre mondható ki, nem pedig vétség elkövetőire.

Az ítéletben az ügyész és az elítélt megnyugodtak. A védő felebbezett.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Franziából fordította: K—ő.

69.

Jaumard elpirult. észrevette, hogy igen rossz lépést tett, de ő nem tartozott azok közé, kiket a székről, melyre leültek könnyű felállítani. Zavartalanul felelt tehát:

— Ön félremagyarazza szavaimat, vagy nagyon, rosszul fejeztem ki magamat. Csak azt akartam kérdezni, hogy azon esetben, ha tudósításaim komoly értékkel bírnak önre nézve, hajlandó-e engem kártalanítani költségeim erejéig?

— Az már más, felelt Jakab. Igy már megíthetem, hogy megéri-e a pénzt az egész dolog. Mondjon el tehát annyit, a mennyit akar.

— Itéljen ön maga.

Jaumard elmondta Lerouge kutatásainak eredményét, de úgy, hogy egy szóból sem engedte következtetni, hogy Laugier volna a gyilkos.

Jakab és Lucie közönyösen hallgatták.

— Mindez csak azt bizonyítja, hogy önnek igen ügyes ügynökei vannak, de nem látom be...

— Bocsanat uram, de elfelejtettem mondani, hogy Laugier, mikor Párisba érkezett, éppen olyan szőrsapkát viselt, minőt a szemtanúk bizonyos Déols János fején láttak, kit a gyilkossággal vádolnak, s hogy Laugier személyleírása teljesen megegyezik a vadászóéval, s hogy Laugier igazi neve Déols János.

— Mit mond?! kiáltott Jakab.

— Azt mondom, hogy Laugier ölte meg Ledoux urat, az ön apósát és ő lopta el a százezer frankot a pénzesszekrényből.

Lucie és Jakab a rémülettől szóhoz sem jutottak.

— Hogyan tudja ezt bizonyítani? kérdezte végre Jakab.

— Nagyon könnyen, felelt Jaumard biztonnával, Laugier Houdon-utczai lakásán megtalálható azon ruha és sapka, melyet a gyilkos viselt, azonfelül nála van Ledoux ur órája, melynek a számát megszerkeztem. Ön emlékszik talán ezen órára, melyet a gyilkos erőszakosan rántott ki a közjegyző zsebéből, én pedig megtaláltam az órát, ki az elszakadt lánczot megigazította. Más bizonyítékaim is vannak, melyek közül fontos az a jegyzék, melyre a gyilkos a büntény óta naponként följegyezte kiadásait.

Jakab és Lucie nagyon leverten állottak ott, Jaumard fölfedezése nagyon hatott rájuk. Hallgatagon gondolataikba merültek.

Dubreuil nem akart hinni Jaumard szavainak. Hogyan is volna lehetséges, hogy az az

ember, kivel találkozott és véletlenül Ledoux-hoz hasonlított, éppen ennek gyilkosa volna. Ez az összetalálkozás olyan valószínűtlen, olyan bizarr lett volna, a milyen csak ritkán fordul elő az életben.

— Lehetetlen, ön bizonyára csalódik, ismétlé többször.

— Nem uram, adataim pontosságáért kezeséget vállalok. Laugier okvetlenül Ledoux ur gyilkosa.

— Talán ügynökeit félrevezették, talán hibás adatokat szereztek be.

— Csak ismétlehetem előbbi állításomat. Merném-e egy emberről azt állítani, hogy tolvaj és gyilkos, ha csak a legkomolyabb bizonyítékokkal nem rendelkezem?

(Folyt. köv.)

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Pénteken: Görög rabszolga, (Operette Előszőr.)

Szombaton: Görög rabszolga.

Vasárnap: Kuruczfurfang, (Népszínmű előszőr.)

Hétfőn: Kuruczfurfang.

Változás a műsorban. A színház közeli műsorában változás történt. Bokor jeles népszínműve: a *Kuruczfurfang* helyett ugyanis vasárnap este Sziglieti báj s, örökszép *Czigányt* hozzák színre következő szereposztással: a czimszerepet *Peterdy* Sándor (Későbbi előadásban Bognár Sándor) Rózsit — P. Szép Olga, Évit — *Forrai* Ferike, Gyurit — *Pintér* Imre, a földesurat — *Gáthy* Kálmán, Petit — *Könyves* Jenő, Mártont — *Bérczy* Gyula, Kurtát — id. *Sághy* Zsigmond, a hajdut — *Erdélyi* Miklós fogja játszani. A *Kuruczfurfangot* hétfőn és kedden mutatja be a társulat.

Babszem Jankó. Vasárnap délután gyermek előadás lesz. A Babszem Jankó című bohóság kerül színre fényes kiállításban. Ez alkalommal mutatkozik be Somogyi Károly igazgató kis fia: *Béluska*, kinek már tíz esztendőse kora ellenére nagy sikerei voltak a színpadon.

Uj vigjátékok. A jövő hét végén egymásután két érdekes vigjáték kerül bemutatásra a Sziglieti Színházban. A budapesti Nemzeti Színház nagysikert ért műsordarabja: a *Házibéke* s a *Mintaférj*, mely a Vigszínház repertoárján foglal állandó helyet. A két francia ötletes vigjátékkal egyidejűleg osztotta ki Somogyi igazgató *Tosza* valamint *Fernand* szerepeit. A két utóbbi darab *Paulayné* Adorján Berta asszony fellépésével kerül színre.

TAVIRATOK.

Vita a pénzügyi bizottságban.

Budapest, okt. 18. (Saját tud. táv.)

A pénzügyi bizottság mai ülésén a királyi udvartartásnál *Komjáthy* kérdést tett, hogy igaz e, acivilliszta felemelése? Ha igaz, ő ezt nagy könnyelműségnek tartja, mivel az ország különösen most sanyaru helyzetben van. *Szell* Kálmán azt felelte, hogy még ma nem nyilatkozhatik, hanem annyi tény, hogy 1873-ban, a mikor civillisztát megállapították, akkor a szükséglethez alkalmazkodtak. Azóta azonban minden megdrágult s a viszonyok megváltoztak.

A közös ügyes költségeknél ugyan csak *Komjáthy* kifogásolta, hogy a külügyek vezetését a korona egészen magához ragadta. *Stadler* püspök Rómába utazásánál sem tudta Revertera megaka-

dályozni, hogy kitüntetően ne fogadják a hazafiatlan főpapot. *Gajári* Ödön szintén osztotta *Komjáthy*nak a nézetét. *Szell* Kálmán feleletében kiemelte, hogy a Revertera ügy nemsokára dülőre jut, még pedig a magyar érdekek tekintetbe vételével.

Zeppelin léghajós felszállása.

Friedrichshafen, okt. 18. (Saj. tud. táv.) *Zeppelin* tegnap délután 4 óra 40 perczkor fölszállott. A léghajó igen jól működött és szél ellen is ment.

Hier — jelen.

Kolozsvár, okt. 18. (Saját tud. táv.) *Tizennégy* tartalékos katonát lecsuktak ma, mert *jelennel* jelentkeztek.

Főhercegi esküvő.

Bécs, okt. 18. (Saj. tud. táv.) Máriai Raineria főhercegnőnek Róbert württemberg herceggel való esküvőjén a német császár Miklós württembergi herceggel fogja magát képviseltetni. A német császár képviselője október 21-én érkezik ide Karlsruhból.

Öngyilkos ügyvéd.

Pécs, október 18. (Saj. tud. táv.) *Krasznay* Ferencz ügyvéd, a kaszinó igazgatója, ki előkelő családból származik, meglötte magát. Tettének oka anyagi zavarokban van, jöllehet azt hitték róla, hogy nagyon gazdag ember.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, okt. 18.

Buza októberre	7.44
Buza júniusra	7.89
Tengeri	5.08
Rozs okt.	7.08
Zab okt.	5.45
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, okt. 18.

Osztrák hitel	645.25
Magyar hitel	646.50
Allamvasut	642.75
Rimamurányi	504.—
Magyar jelzálog	425.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. okt. 18-án.

Magyar aranyjárdék 4%	94.60
Magyar koronajárdék	90.—
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 ¹ / ₁₀ %	100.—
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 ¹ / ₁₀ %	98.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	96.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	89.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	98.85
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	163.—
Tiszasszabályozás s zezedi sorsjegyek kölcson	138.50
Osztrák járadék papirban	96.75
Osztrák járadék ezüstben	96.75
Osztrák járadék aranyban	95.—
Osztrák korona járadék	97.15
Osztrák államsorsjegyek	181.50
Osztrák magyar bankrészevény	16.95
Magyar hitelbankrészevény	665.50
Osztrák hitelintézet részevény	640.75
Párisi vista	96.05
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19.25
Németbirodalmi márka	117.95
London vista	241.50
20 márkás arany	28.60

A nyarankénti árfolyamok.

Dr. VUCSKICS GYULA.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi október 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.							
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.	
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15		Kolozsvár ind.		5 23	7	12 32	6 13	11 01	P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08	
Rákos >	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28		Jegénye >			7 59	11 14	7 16		Debreczen >	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41	
Ujszász >	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56		B.-Hunyad >		6 40	8 37	1 44	7 54	12 20	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57	7 29	1	4 58		
Szolnok >	9 07	11 31	4 09	9 27	11 19		Csucsá >		3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.						
Szajol >	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33		Rév >		5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
P.-Ladány >	10 43	2	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >		5 54	7 59	10 25	3 15	9 49	1 48	Érmihályfalva ind.	6 36	11 17	3 14	5 27	9 14	8 02
Báránd >		2 12		12 07		5 11	F.-Vásárhely >		6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01	Debreczen >	7 51	12 36	4 16	7 10	10 27	9 01
Sáp >		2 27	5 48	12 24		5 32	Várad-Velence >		7 02	8 32	11 10		10 37	2 25	P.-Ladány érk.		1 45	5 03	8 40	11 28	9 48
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Nagyvárad érk.		7 11	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.						
M.-Peterd >		3		1		6 15	Nagyvárad ind.		2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38		V. v.	V. v.				
M.-Keresztes >		3 12		1 14		6 31	Püspöki >		2 36	8 52	11 47		11 14		Debreczen i.	9 35	4 31				
Bors >		3 25		1 28		6 50	Bors >		2 47		11 54		11 22		Sáránd >	10 18	5 16				
Püspöki >	11 48	3 32		1 36		7 02	Mező-keresztes >		3 12		12 05		11 37		H.-Bagos >	10 28	5 26				
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-Peterd >		3 30		12 17		11 50		H.-Pályi >	10 45	5 48				
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	B.-Ujfalu >		4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18	M.-Pályi >	10 57	5 59				
V.-Velence >		4 05		2 30	2 25	12 32	Sáp >		4 39	9 38	12 47		12 25		N.-Léta-						
F.-Vásárhely >		4 16		2 41		12 45	Báránd >		5 01		1 01		12 41		Vértés érk.	11 16	6 18				
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	P.-Ladány >		5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	Sáránd—Derecske.						
Élesd >	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	1 37	Szolnok >			11 21	3 08	6 59	3 04	5 19		Sz. v.	Sz. v.				
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	2 10	Ujszász >			11 44	3 35	7 32	3 37	5 39	Sáránd ind.	10 33	5 26				
Caucsa >	2 16	6 31	8 37	4 52	4 16	3 49	Rákos >			12 03	3 58	7 50	4 05	5 58	Derecske érk.	10 42	5 45				
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Budapest érk.			1 37	6 03	9 28	6 52	7 38	Derecske—Sáránd.						
Jegény >	15	7 49	9 33	6 01		5 34				1 50	6 20	9 40	7 10	7 50		Sz. v.	Sz. v.				
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	7 04									Sáránd érk.	6 20	2 09				

Nagyvárad—Szeged				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Ósi >	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza >	6 14	12 31	10 54
Less >	10 48	5 01	7 40	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	Less >	10 48	5 01	7 40	Csaba érk.	6 40	12 57	11 24
Gyapju >	10 56	5 10	7 52	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Gyapju >	10 56	5 10	7 52	Csaba ind.	7	2 33	4 50
Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Szalonta >	11 26	6 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegyán >	7 57	3 39	6 10	Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegy >	7 56	3 39	6 10
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalón >	8 23	4 10	6 47
Gyula >	12 21	6 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Gyula >	12 21	7 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18
Csaba >	2 10	7 41	4 44	Gyapju >		4 42	7 29	Csaba érk.	12 42	7 06	10 30	Gyapju >		4 42	7 21
Orosháza >	3 10	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51	Csaba ind.	2 23	7 18	4 32	Less >	9 04	5	8 56
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Kétegyháza >	2 54	8 45	5 03	Ósi >	9 21	5 19	8 16
Szeged >	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	Arad érk.	3 55	8	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 39

Nagyvárad—Belényes—Vaskó				Vaskó—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Érmihályfalva.				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
	Tv.sz.	Sz. v.			Sz. v.	Tv.sz.			Sz. v.	v.			Sz. v.	V. v.	
Nagyvárad ind.	5 35	2 40		Vaskó ind.	4	2 55		Nagyvárad ind.	4 15	7 14		Érmihályfalva ind.	6 10	5 20	
V.-Velence >	5 47	2 51		Lunka-Rézbánya >	4 12	3 08		B.-Püspöki >	4 30	7 10		Érselind >	6 40	6	
Félic-Fürdő >	6 11	3 13		Szudrics >	4 39	3 37		Bihar >	4 50	7 36		Székelyhid >	7 10	6 48	
Kardó >	6 26	3 27		Belényes >	5 07	4 16		Paptamási >	5 14	8 05		Nagykánya >	7 22	7 0	
Nyárló >	7 07	4 07		Sonkolyos >	5 28	4 39		Gyapoly >	5 27	8 21		B.-Diószeg >	7 35	7 2	
Magyar-Gyepes >	7 19	4 18		Belényes-Ujlak >	5 40	4 51		B.-Diószeg >	5 43	8 44		Gyapoly >	7 50	7 4	
Tasádfő >	7 34	4 32		Borz >	5 49	5 01		Nagykánya >	5 55	8 59		Paptamási >	8 11	8 0	
Drág-Cséke >	7 55	4 46		Sólyom >	6 05	5 22		Székelyhid >	6 24	9 32		Bihar >	8 29	8 3	
Magyar-Cséke >	8 12	5 01		Gyanta >	6 26	5 43		Érselind >	6 45	10		B.-Püspöki >	8 52	8 58	
Dused >	8 25	5 13		Hollód >	6 40	6		Érmihályfalva érk.	7 15	10 36		Nagyvárad érk.	9 06	9 15	
Szombatság-Rogoz >	9 02	5 47		Szombatság-Rogoz >	7 01	6 25		Szombatság—Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Rogoz—Szombatság.			
Hollód >	9 15	5 59		Dused >	7 25	6 55			V. v.	Tv.sz.	<td></td> <th>V. v.</th> <th>Tv.sz.</th> <th> </th>		V. v.	Tv.sz.	
Gyanta >	9 29	6 12		Magyar-Cséke >	7 37	7 08		Szombatság-Rogoz ind.	9 10	6 35	Dobrest ind.	6 06	4 22		
Sólyom >	9 55	6 36		Drág-Cséke >	7 56	7 33		Nánhegyes ind.	9 36	7 01	Nánhegyes ind.	6 16	4 32		
Borz >	10 10	6 50		Tasádfő >	8 10	7 47		Dobrest >	9 46	7 11	Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56		
Belényes-Ujlak >	10 22	7 01		Magyar-Gyepes >	8 24	8 02		Nagyvárad—Déványa—Gyoma.				Gyoma—Déványa—Nagyvárad.			
Sonkolyos >	10 35	7 13		Nyárló >	8 34	8 13			V. v.	Sz. v.	<td></td> <th>Sz. v.</th> <th>V. v.</th> <th> </th>		Sz. v.	V. v.	
Felényes >	11 21	7 47		Kardó >	8 57	8 36		Nagyvárad ind.	5 50	2	Gyoma ind.	3 40	2 30		
Szudrics >	11 44	8 09		Félic-Fürdő >	9 10	8 49		Ósi >	6 09	2 14	Ózed >	4 07	2 54		
Lunka-Rézbánya >	12 13	8 34		V.-Velence >	9 31	9 10		Uj-Palota >	6 24	2 29	Déva-Ványa >	4 37	3 26		
Vaskó >	12 29	8 49		Nagyvárad érk.	9 41	9 21		Gyires >	6 41	2 42	Kéthalom >	4 54	3 43		

Nagyvárad—Vészto—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Vészto.			
	V. v.	Sz. v.			V. v.	Sz. v.	
Nagyvárad ind.	5 50	2		Vészto ind.	4 45	5 27	
Ósi >	6 09	2 14		Okány >	5 07	5 49	
Uj-Palota >	6 24	2 29		Gyanta >	5 23	6 07	
Gyires >	6 41	2 42		Sarkad-Keresztur >	5 36	6 18	
Körösszeg >	7 02	3 01		Méhkerék >	5 52	6 36	
Szakál >	7 39	3 31		Kötegyán >	6	6 45	
Nagy-T >	7 55	3 47		Kötegyán ind.	6 16	6 57	
Komádóti >	8 25	3 59		Pósa >	6 29	7 12	
Iráz >	8 42	4 16		Ilye >	6 48	7 24	
Kót >	9 19	4 39		Csegöd >	7 02	7 39	
Vészto >	9 44	5 10		Erdő-Gyarak >	7 12	7 49	
Szeghalom >	10 34	5 55		Árpád >	7 21	7 59	
Körös-Ladány >	11	6 12		Fekete-Bátor >	7 39	8 20	
Kéthalom >	11 18	6 30		Fekete-Tót >	7 52	8 35	
Déva-Ványa >	12 03	6 55		Tenke >	8 15	9 03	
Ózed >	12 21	7 15		Rippa >	8 39	9 32	
Gyoma >	12 45	7 39		Mocsár-Gyanta >	8 51	9 45	
				Hollód >	9 01	9 57	

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.				Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.				Szeghalom—Füzes-Gyarmat.				Füzes-Gyarmat—Szeghalom.			
	V. v.	Sz. v.			Sz. v.	V. v.			V. v.	V. v.			V. v.	V. v.	
Székelyhid ind.	9 22	6 30		Szilágy-Somlyó ind.	3 20	2		Szeghalom ind.	10 20	5 50		P.-Ladány ind.	6 50	2 04	
A.-Keresztur >	10 06	7 12		Sz.-Nagyfalu >	3 45	2 27		Füzes-Gyarmat >	10 45	6 17		Szerep >	7 40	2 48	
V.-Ábrány >	10 20	7 25		Ipp >	4 02	2 45		B.-N.-Bajom >	11 43	7 15		B.-Udvari >	7 54	3 01	
Monos-Petri >	10 31	7 35		Székelylak >	4 37	3 22		B.-Udvari >	11 58	7 30		B.-N.-Bajom >	8 17	3 23	
Margita >	10 51	7 54		Székelylak >	4 50	3 36		Szerep >	12 09	7 41		Füzes-Gyarmat >	9 09	4 07	
Felső-Ábrány >	11 07	8 09		Száldobágy >	5 05	3 52		P.-Ladány érk.	1	8 32		Szeghalom >	9 30	4 28	
Száldobágy >															